

Участниците в кръглата маса се консолидираха за изменение на закона в полза на обществения интерес

На 10 май в хотел „Радисън“ в София по инициатива на Комисията за промени в Закона за Камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране се проведе кръгла маса на тема „За по-добър закон“.

На поканата за участие се отзоваха представители на законодателната, изпълнителната власт, неправителствени организации и медии. Това е знак, че обсъждайки заедно предложението за промени в ЗКАИИП, ще бъде постигнат обществен консенсус и ще се защити в най-висока степен не само професионалният, но и общественият интерес.

Основните цели, които си постави този форум:

✓ Да се инициира процес на широко обществено обсъждане и гласност (които не бяха проведени преди последното изменение и допълнение на закона в края на миналата година).

✓ Да се определят и мотивират промените, които са необходими, да се може ЗКАИИП да бъде ефективен, адекватен на новите ангажменти на България като пълноправен член на Европейския съюз и да се осигури максимална защита на обществения интерес.

✓ Да се намерят съмишленици, които ще осъществят внасянето на предложенията за изменение и допълнение на закона в Народното събрание на Република България.

В работата на кръглата маса взеха участие: дипл. инж. Ролф Рау - депутат от Бундестага и говорител на Инженерната камара на Саксония, дипл. инж. Андреас Кленгел - представител на Инженерната камара на Саксония, инж. Иван Сотиров - член на Комисията по местно самоуправление, регионална политика и благоустройство към НС, инж. Димчо Михалевски - зам.-министър на Министерството на регионалното развитие и благоустройство, инж. Виолета Ангелиева - директор на дирекция „Технически правила и норми“ на МРРБ, инж. Соня Георгиева - началник-отдел „Хармонизация на техническата нормативна уредба“, инж. Тони Янчева - Министерство на транспорта, гл. експерт в дирекция „Национална транспортна политика“, инж. Симеон Пешов - председател на Българската строителна камара, арх. Данчо Данчев - председател на КАБ София-град, арх. Борислав Борисов - председател на съюза на урбанистите и председател на Комисията по устройство на територията на СОС, Гинка Капитанова - изп. директор на Фондацията за реформа в местното самоуправление, Кирил Терзийски - фондация „Програма достъп до информация“, Ива Таралейкова - сдружение „Болкан асист“, инж. Таня Врайкова - изп. директор на „Международни градски сътрудници“, арх. Георги Георгиев - председател на Българската жилищна асоциация, адв. Грета Антонова и адв. Анелия Атанасова - юристи от Института по нормотворчество.

Поздравления и пожелания за успешна работа на кръглата маса изпрати г-н Ремзи Осман - председател на Комисията по местно самоуправление, регионална политика и благоустройство, с уверение, че комисията

ще получи съдействие за подготвяне и приемане на всички предложения, които са в защита на обществения интерес.

Партньорите на КИИП София-град от Техническата камара на Гърция - секция Централна Македония, са готови във всеки един момент да предоставят свои добри практики и европейски опит за усъвършенстване на ЗКАИИП и хармонизиране с нормативните документи на Европейската общност и ще се включат в следващия формат на обсъжданията на тази тема.

Инж. Димитър Начев - председател на Комисията за изменение ЗКАИИП към КИИП и председател на КИИП ОК София-град, откри кръглата маса с думите: „Всички присъстващи в тази зала си даваме сметка колко голяма и значима е професията на проектант за обществото. Не случайно това е регулирана професия. Искам да подчертая още в началото на нашата среща, че тя не е предизвикана от факта, че професионалната общност се чувства ошетена от закона и иска да постави своите искания. Ние желаем да споделим нашето безпокойство от несъвършенствата на закона, от възможностите, които той дава да се допускат компромиси в качеството на проектиране и строителството в България и ограничаване условията за упражняване на самостоятелен проектантски труд.

Дискусията премина при следния дневен ред: Представяне на основните теми от докладчици от Комисията на КИИП за промяна на закона, изказване на становища от участниците в кръглата маса, както и задаване на въпроси и изказване на мнения от публиката.

Теми на кръгла маса ЗА ПОДОБЪР ЗАКОН са:

✓ МЯСТО И РОЛЯТА на инженер-проектант в инвестиционния процес

✓ ПРОЕКТАНТСКАТА ПРАВОСПОСОБНОСТ - универсално право на всеки инженер или гаранция за качеството

на инвестиционния проект

✓ ПРОЕКТАНТСКИ БЮРА - прозрачност в управлението на проектантския процес

✓ ИНЖЕНЕРИНГ - ДА, но при ясни правила и липса на конфликт на интереси

✓ МЕТОДИКА за определяне на възнагражденията на проектанта - регламентиране на пазара на проектирането

✓ СТРУКТУРА НА КАМАРАТА, или трябва ли да се боим от децентрализацията.

Участниците в кръглата маса дискутираха оживено по поставените теми и се обединиха около позицията, че промените в ЗКАИИП са наложителни, трябва да станат с широко обществено обсъждане, за да се гарантира качествено проектиране и реализация.

Кръглата маса завърши с пожеланието комисията по промяна на ЗКАИИП да консолидира всички позитивни сили на обществото, за получаване на подкрепа от законодателната и изпълнителната власт и от това ще спечелят не само всички участници в инвестиционния процес, но и цялото общество.

Продължение на темата и изказвания на участниците очаквайте в следващия брой.

Приветствието на инж. Димитър Начев - председател на КИИП ОК София-град, към делегатите на общото събрание на Камарата на архитектите в България - София-град, проведено в гр. София на 12 май 2007 г.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ АРХИТЕКТИ,

Тук съм, за да ви поздравя от името на петте хиляди инженери-проектанти, които работят на територията на София, да пожелая успех в този форум.

Тук съм и за нещо друго - да споделя с вас нашите притеснения в общия климат на проектирането. Споделям тези неща както в качеството си на председател на областното ръководство на КИИП София-град, така и като председател на комисията по изменение на Закона за Камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (ЗКАИИП).

След четири години съществуване на двете камари трябва да се постави въпросът какъв е дневният ред на камарата, какво е най-важно за нея днес. В изказването си уважаваият от мен арх. Георги Стоилов маркира проблемите, които има архитектурната гилдия. Арх. Здравец Хайтов повдигна въпроса за избор на главен архитект на София. Ние като Камара на инженерите поставихме този въпрос - държим да участваме в избора на главен архитект на град София, защото той определя инвестиционния климат. Нашите проекти отиват за одобряване именно в Столична община. Имаше обещания от зам.-кмета г-н Цветанов за следващия главен архитект да бъде така.

За мене и колегите, които представлявам, дневният ред на камарата това е добрият закон за камарите. Ако ми позволите, ще направя изказване в тази посока.

Както знаете, с много малки изключения ние не одобряваме действащия закон. В продължение на осем месеца след направените изменения проведохме поредица от инициативи с цел да променим закона.

На 10 май 2007 г. проведохме в хотел „Радисън“ кръгла маса, която беше озаглавена „За по-добър закон“. С това смятаме, че сме финализирали първия етап от нашите действия по изменение на закона. Вероятно колегите архитекти, които

са присъствали, ще споделят впечатления си. Пред вас ще маркирам само темите, които смятаме, че са изключително важни и имат сериозна обществена значимост.

Първата тема е проектантската правоспособност. На кръглата маса я бяхме озаглавили „Универсално право на всеки архитект и инженер-проектант или гаранция за добро качество“. Категорично смятаме, че академичната правоспособност не дава проектантска правоспособност и в тази посока е насочено нашето предложение за изменение на закона. Всеки, който иска да бъде архитект или инженер-проектант и да има съгласно закона пълна проектантска правоспособност (ППП), трябва да има доказана квалификация.

Професионалната квалификация се придобива с опит - когато човек е завършил висше образование, колкото и добре да го е завършил, трябва да придобие опит чрез упражняване на професията проектант и едва тогава да получи правоспособност да изработва от собствено име инвестиционни проекти.

Нашето предложение е да има три степени: стажант-проектант, проектант с ограничена проектантска правоспособност (ОПП) и проектант с пълна проектантска правоспособност (ППП). Другата теза, която защитаваме, е, че проектантската правоспособност не е пожизнена, т.е. човек трябва да я доказва през определено време - другата теза, свързана с проектантската правоспособност. Смятаме още, че членството в камарата е задължително.

Темата за проектантските бюра. Искам да споделя, че нашата комисия все още не е окончателно решила в каква точно посока искаме да я изменим. Има ли място тази тема в нашия закон, тъй като нашите камари са организации на физически лица, които имат проектантска правоспособност, получена от камарата, и с нея упражняват професията си. Идеята, че модерното проектиране е в сдруженията, я възприемаме, но като че ли не сме намерили точната формулировка на това как искаме да изглежда това формиране, което категорично няма да бъде юридическо лице, структурирано в закона за камарите.

Друго, което вълнува нас, но мисля, че повече и вас - това е по отношение на държавната администрация, съгласувателните дружества и общинските формирования. Идеята в изменението

е, че хората ще получават професионална квалификация на базата на опита и на личните си качества, които имат в областта на проектирането. Когато те обаче попаднат в някакви други правоотношения, като например служители в общинска администрация, то те, без да губят проектантската си правоспособност, ще попаднат в ограничителни функции на проектирането в тези структури. Нашата колегия е категорично против така наречените проектантски бюра по общините. В изменението на закона много ясно се прокрадва тази идея: хем да получат проектантска правоспособност, хем да могат да си създават подобни формирования с неясно за нас съдържание.

Инженерингът. Да на инженеринга, но при определени условия и при липса на конфликт на интереси. С предлаганото изменение на закона смятаме да подобрим текстовете, които са свързани с инженеринговата дейност и с лицата, които работят във фирми, които извършват такава дейност. Трябва да има ясни правила както е в европейската практика, при която се допуска инженерингът, но при определени ясни правила.

По темата за възнагражденията така наречените минимални цени или последното законодателно творение „цени по себестойност на проектантския труд без печалба“ - категорично сме да се заличат текстовете и методиката за определяне на този вид труд по себестойност. Това само по себе си го намираме дори за обидно. Като че ли нямаме интерес да възстановим понятието „минимална цена“, но имаме идея да регламентираме пазара на проектиране. Смятаме, че в една регулирана професия, каквато е професията на архитекта-проектант и инженера-проектант, не може да няма прагове на минималните цени. Именно това държавата трябва да защити.

Последно - по отношение на структурирането на камарата: ние сме недоволни от последното изменение на закона, чрез което се направи изменение в структурата на камарата. Озаглавили сме тази тема „Структура на камарата - трябва да се страхуваме от децентрализацията“. Това е една интересна тема за нас. Мисля, че всички колеги за тези изминали четири години разбраха, че прекалената централизация на камарата деинтересира членовете ѝ и постепенно я превръща в една казионна организация, чиято единствен

на цел е плащаш - получаващ печат, след една година идваш пак да платиш.

Сигурно се питате къде е мястото на архитектурната камара в този процес, който ние, Камарата на инженерите, сме започнали.

Ще отворя една скоба, за да кажа каква е европейската практика в тази посока. В някои от страните има един закон - една камара, в други страни има един закон - две камари, в трети страни има два закона - две камари.

Смятам, че сега е моментът да се включите в процеса на изменение на закона, което смятаме, че е дневният ред на камарите. Не се връщам назад как беше приет този закон, по-точно неговото изменение, срещу което имаме много силна реакция. Смятаме, че от дискутирането на тази тема не можахме да извлечем нищо позитивно. Отначина, по който бе изменен законът, не можем да видим никакви сериозни аргументи, които да извадим и да дискутираме. Смятаме, че измененията на общия ни закон бяха направени по възможно най-лошия и най-неевропейски начин за изменение на закони.

В заключение искам да споделя с вас, че имаме гаранция от г-н Ремзи Осман - председател на комисията по местно самоуправление, регионална политика и благоустройство към парламента на Р България, и от мнозинството членове на същата комисия, както и от МРРБ на ниво заместник-министър Михалевски, че те ще подкрепят всяко наше предложение, което е добре мотивирано, служи на обществените интереси и е в полза на обществото и колегията като цяло.

Пожелавам ви успех! Потърсете вярното място на архитектурната колегия в основния въпрос и за двете камари днес - да имаме добър закон, с който ще повишим престижа на професията проектант, ще се легитимираме пред обществото като професионална гилдия, която защитава обществен интерес, и ще можем дори да окажем влияние върху това какъв ще бъде главният архитект на София. Не искам да кажа, че сега изборът е бил лош или добър, но смятам, че браншовите организации, на които държавата делегира отговорното право да присъждат и отнемат проектантска правоспособност и да носят отговорност за качеството на проектите, трябва да бъдат питани.

Благодаря за вниманието!